

Bestyrelse (Møde i Nationalparkbestyrelsen den 8. december 2022)

08-12-2022 14:00 - 17:00

Enjoy Resorts, Vestergade 31, 6792 Rømø

Information:

Deltagere:

Formand	Janne Liburd
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen Kallan
Fanø Kommune	Marius Nielsen
Tønder Kommune	Bo Jessen
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen
Friluftsrådet	Birgitte Loeff Schmidt
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde
Digelagene	Kresten Hansen
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm
Danmarks Sportsfiskerforbund	Simon Simonsen
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen
Nationalparkrådet	Karen Boel Madsen
Nationalparkrådet	Ole Mouritzen
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen
Nationalparksekretariatet	Alette Homan Dyhrfeld (Referent)

Indhold

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.).....	1
Punkt 2: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Be-slutningspunkt (15 min.).....	1
Punkt 3: Valg til Forskningsudvalget - Beslutningspunkt (15 min.).....	2
Punkt 4: Økonomi – Beslutningspunkt (25 min.).....	3
Punkt 5: Planlægning af møderække 2023 – Beslutningspunkt (15 min.).....	4
Punkt 6: Nyt fra bestyrelse – Orienteringspunkt (60 min).....	5
Punkt 7: Nyt fra sekretariatet – Orienteringspunkt (10 min.).....	10
Punkt 8: Året der gik – Orienteringspunkt (10 min.).....	11
Punkt 9: Eventuelt og meddelelser (5 min.).....	12

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen godkender dagsordenen

Referat:

Janne Liburd bød velkommen til det sidste officielle møde i den siddende bestyrelse, og spurgte bestyrelsen om de kunne godkende dagsordenen. Dagsordenen blev godkendt.

Beslutning:

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 2: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbage melding til rådet – Be-slutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen skal drøfte rådets tilbage melding i forhold til de opgaver de fik på mødet i oktober og give dem en tilbage melding, herunder om de accepterer rådets indstilling til det videre arbejde med frivillige. Herefter skal bestyrelsen beslutte hvilke opgaver rådet skal arbejde videre med i 2023.

Rådet er blevet opfordret til at arbejde videre med kulturudvalgets (KU) opgave "fortællinger", dette har de sagt ja til. Kort om opgaven:

Kulturudvalget (KU) planlægger at samle fortællecafeerne med nytænkende formidlings-/undervisningsaktiviteter, så vi kan få volumen i et større samlet projekt om kulturhistorie i Nationalpark Vadehavet. Emnet kommer på bestyrelsens dagsorden i 2023 før budgetmødet. Det KU gerne vil have rådets konkrete hjælp til nu, er at identificere personer i lokalområderne, der sidder inde med historier/erfaringer om hvordan det har været at 'leve' ved Vadehavet, og som vil dele dem med elever.

Det kunne afgrænses til 4-5 emner, som KU skal have præciseret inden emnet kommer på rådsmøde i 2023. Muligvis rådet også kunne bidrage med emner og til at prioritere emnerne.

Der ud over ønsker Rådet ønsker, at der følges op på sagen om testvindmøller. De har endvidere bedt om at høre mere om No Fence projektet.

De vil også gerne høre om samt formalia i forbindelse med udpegning af ny bestyrelse – tidslinje, proces mv.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen beslutter hvilke emner rådet skal arbejde med

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at bestyrelsen under punktet skulle drøfte rådets opgaver i det nye år. Dog ønskede bestyrelsen ikke træffe større beslutninger, før den nye bestyrelse er nedsat. Bestyrelsen tog referatet til efterretning og gav udtryk for, at de værdsætter rådets arbejde og valgte at overdrage beslutning om rådets opgaver til den nye bestyrelse.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at det Rådgivende Udvalg for Vadehavet - RUVs - udtalelse om testvindmøller ved Vadehavet kan bruges i rådets fremadrettede arbejde med emnet.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at overdrage beslutning om rådets opgaver til den nye bestyrelse, og gav udtryk for, at de bakkede op om rådets egne forslag.

Punkt 3: Valg til Forskningsudvalget - Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Annemette Hjalager træder ud af forskningsudvalget, efter at have siddet på posten i 8 år.

Bestyrelsen vil få forelagt to kandidater til posten og vil blive bedt vælge hvem af disse, der skal træde ind i forskningsudvalget. Pga. GDPR kan der ikke fremlægges fulde CV'er, men et kort rids af de to kandidaters CV'er præsenteres.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen peger på den kandidat de ønsker skal sidde i forskningsudvalget

Referat:

Da Annemette Hjalager træder ud af forskningsudvalget, var der indstillet to kandidater til hendes post, og bestyrelsen blev bedt beslutte, hvem af de to de ønsker skal indtræde i udvalget. De to kandidater var anonymiserede og deres CV blev kort fremlagt af Peter Saabye Simonsen.

Bestyrelsen havde en drøftelse af de to kandidater, som begge var meget relevante, og pegede på kandidat 1, da vedkommende har samfundsvidenskabelig baggrund med fokus på turisme- og oplevelsesøkonomi samt en del erfaring med forskning i vadehavsområdet.

Bestyrelsen drøftede desuden om der kunne være behov for yderligere et medlem, som kunne være kandidat 2, der besidder erfaring med landdistriktudvikling. Den viden

vurderes værdifuld netop i vadehavsområdet og derfor foreslog bestyrelsen, at Forskningsudvalget overvejer, om de vil invitere kandidat 2 med i udvalget.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at kandidat nr. 1 indstilles til forskningsudvalget, med mulighed for, at forskningsudvalget kan indstille endnu et medlem til udvalget.

Punkt 4: Økonomi – Beslutningspunkt (25 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet vil orientere om status i forhold til regnskab 2022 og budget 2023 besluttes.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- Bestyrelsen godkender ovenstående

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at vi forventer at "Velkommen til Nationalpark Vadehavet" er gennemført i 2023, hvilket betyder, at vores opsparing er forbrugt i 2024.

Det trilaterale formandskab overgår til Danmark og dermed skal arbejdsgrupperne genudpeges, det betyder, at man ikke ved hvor mange arbejdsgrupper der er fremover. Det er derfor usikkert hvor mange penge der bliver brugt for fremover.

Derefter overtog Peter Saabye Simonsen fremlæggelsen af regnskab 2022 og budgetterne for 2023-2026. Regnskab år til dato viser, at vi når en omsætning på 14 millioner mod et forventet budget på ca. 20 mio. kr. ved årets begyndelse. Det skyldes især manglende tilladelser til "Velkommen til Nationalpark Vadehavet"-projektet, hvor vi venter på Kystdirektoratet flere steder. Hertil kommer, at vi på Indsatsområde 5, dvs. især partnerindsatserne, har forbrugt færre midler end budgetteret, hvilket primært skyldes, at der ikke har været en medarbejder på området, efter Bettina Munch stoppede med udgangen af april. Årets regnskab frem til i dag, og dermed meget tæt på det endelige regnskab, viser desuden, at der er enkelte poster, hvor der er brugt mere end budgetteret især på Trilateralt Samarbejde, Verdensarv og samarbejdet med Danmarks Nationalparker. Her er årsagerne et forhøjet tidsforbrug på Deklaration, SIMP, handlingsplan for bæredygtig turisme samt Xenia Salomomsens indtræden i Swimway-gruppen. Samlet set overføres der en del midler til 2023, især på "Velkommen til Nationalpark Vadehavet". Peter Saabye Simonsen gennemgik derefter budgettet for 2023-2026. Pga. problemer med projektoren forblev gennemgangen desværre på de helt store linjer. Han pointerede, at 2023 bliver et år med en forventet omsætning på mere end 23 mio. kr., heraf 8,2 mio. kr. fra Finansloven. Men fra og med 2024 falder omsætningstallene drastisk, hvilket betyder, at der forventeligt skal fundraises på alle indsatsområder i 2023, da økonomien ellers vil blive særdeles stram, da vores opsparing er opbrugt fra og med 2024. Ser man på budgetterne for 2024-2026 fremgår den virkelighed via de mange nuller ud for projekter og aktiviteter. Hertil skal dog siges, at enkelte projekter afsluttes i 2022 og 2023 og derfor efterfølgende i de nuværende budgetter for 2024-2026 også står med et nul. Det gælder f.eks. Baseline på Klimagården, "Velkommen til Nationalpark Vadehavet" og Kunst, Kulturarv & Kobbersnepper.

Jan Holm påpegede, at han som muligt blivende bestyrelsesmedlem bakker op om, at det er godt at opsparingen forbruges, da det ikke er foreneligt med statens regler.

Peter Saabye Simonsen forklarede, at den nye bestyrelse skal tage beslutning om, at vi enten skal finde medfinansiering til projekter eller begrænse opgaveporteføljen.

Simon Simonsen opfordrede til, at den nye bestyrelse som det første skal arbejde på at finde midler.

Beslutning:

Bestyrelsen godkendte ÅTD regnskabet.

Bestyrelsen godkendte budgetopfølgningen.

Punkt 5: Planlægning af møderække 2023 – Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen forventes af holde 3-4 ordinære møder samt 1 budgetmøde i 2023. Det besluttet, om der skal være en studietur i 2023 for bestyrelsen og en ekskursion for bestyrelse og råd.

Sekretariatet har udarbejdet et udkast til møderække 2023, som bestyrelsen bedes drøfte, redigere og godkende. Rådet forventes at have 4 ordinære møder i 2023.

Bestyrelsen skal finde en dato for afskedsarrangement i januar samt drøfte overlevering til den nye bestyrelse.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at bestyrelsen beslutter:

- møderække 2023
- om der skal være en studietur for bestyrelse og sekretariat
- om der skal være en ekskursion for bestyrelse og råd i 2023
- dato for afskedsarrangement for afgående bestyrelsesmedlemmer

hvordan overlevering til ny bestyrelse skal foregå

Referat:

Janne Liburd bad bestyrelsen drøfte den fremlagte møderække, herunder overlevering til den nye bestyrelse.

Indledningsvist kommenterede bestyrelsen på det relativt tidlige budgetmøde i bestyrelsen i september. Peter Saabye Simonsen orienterede om, at nationalparkens budget skal ligge klar til Finansministeriet primo oktober, hvorfor budgetmødet bliver nødt til at ligge senest i slutningen af september.

Jan Holm godkendte den fremlagte møderække, dog skulle man være opmærksom på møder i kommunerne, især kommunalbestyrelserne og økonomimøder.

Preben Friis-Hauge supplerede med , at der kan være kalendersammenfald med kommunernes budgetseminarer.

Bestyrelsen drøftede oplægget og besluttede, at sekretariatet sender et forslag til møderække, som bestyrelsens medlemmer melder tilbage på til sekretariatet med ændringsforslag, så der kan blive sendt en kalender ud med referatet fra fællesmødet. Den fremlagte møderækken blev foreløbigt godkendt.

Janne Liburd orienterede om, at nationalparkerne har erfaring med, at udpegning til den nye bestyrelse kan tage tid og det derfor ikke er sikkert, at den nye bestyrelse er udpeget i slutningen af januar i takt med at der p.t. ikke er en udøvende minister. Det indebærer, at den nuværende bestyrelse i Nationalpark Vadehavet givetvis kommer til at sidde lidt længere tid og Janne Liburd er blevet bedt om at blive siddende i Wadden Sea Boardet, indtil den kommende Miljøminister har godkendt og udpeget formand og bestyrelsesmedlemmer i Nationalpark Vadehavet.

Janne Liburd opfordrede til, at man fastholder ekskursionen med rådet, og foreslog, at den nye bestyrelse beslutter dato og destination. Det var der enighed om.

Bestyrelsen drøftede derefter overlevering fra den siddende bestyrelse til den nye bestyrelse.

Det blev foreslået, at sekretariatet laver et oplæg til hvordan bestyrelsen arbejder. Formanden forelægger dette i plenum med den nye bestyrelse på et fællesmøde primo 2023. Den fælles introduktion kan indeholde beskrivelse af mødekultur og -form, loyalitet overfor beslutninger, kommunikation udenfor møder, en introduktion til nationalparkens mange samarbejdspartnere, en liste med forkortelser mv . Det skal i overleveringen i plenum understreges, at bestyrelsen arbejder på det strategiske plan og sekretariatet på det udførende. Hvis bestyrelsens medlemmer ønsker at være med i det udførende arbejde, er udvalgene en mulighed. Herefter mødes de afgående bestyrelsesmedlemmer med deres respektive afløser under fire øjne. De bestyrelsesmedlemmer, der fortsætter, drøfter hvordan de bedst muligt kan inkludere de nytiltrådte medlemmer.

Det blev endvidere foreslået, at der planlægges en studietur for bestyrelsen, kort efter at den er nedsat for at styrke de sociale relationer og se noget af det der arbejdes med og på i området.

Flere bestyrelsesmedlemmer udtrykte, at det er en stejl læringskurve at komme ind i Nationalparkarbejdet og Janne Liburd håbede, at den nye bestyrelsesformand vil træde ind i det med stort engagement.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at møderækken er foreløbigt godkendt, med mulighed for, at den nye bestyrelse kan ændre den.

Bestyrelsen ønsker, at der skal være en studietur for bestyrelse og sekretariat.

Bestyrelsen ønsker, at der skal være en ekskursion med bestyrelse og råd i 2023.

Bestyrelsen besluttede at mødes og overlevere til den nye bestyrelse i februar, hvor der tages udgangspunkt i en fælles introduktion med en beskrivelse af arbejdet i bestyrelsen samt gennemgang af termer og samarbejdspartnere.

Punkt 6: Nyt fra bestyrelse – Orienteringspunkt (60 min)

Sagsfremstilling:

Der vil under dette punkt være en orientering fra de enkelte udvalg og projekter herunder

- Status på partnerprogrammet v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på Vadehavets Formidler Forum v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på kulturudvalget v/Marco Brodde
- Status på naturudvalget v/Simon Simonsen
- Status på forskningsudvalget v/Inger Jensen
- Status på græsning v/Esther Hoftijzer
- Status på nationalparksområdet v/Preben Friis-Hauge
- Status på prædation v/Jan Holm
- Status på det trilaterale samarbejde, WSB, v/Janne Liburd
- Status på sundhedsindsatser v/Janne Liburd
- Status på samarbejdet mellem de danske nationalparker og styrelserne v/Janne Liburd

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringen til efterretning

Referat:

- Status på partnerprogrammet v/Birgitte Loeff Schmidt

Der har været partnerudvalgsmøde den 8. november, hvor den nye medarbejder, Søren Christensen, deltog. Han har mange ideer, som vil gøre det nemmere at arbejde med partnere.

Der har været 11 nye partnere på grundkursus i september og der er nu 237 partnere.

En partner, TotalEnergies, er en ny type partner. Deres medarbejdere kan engagere sig i frivilligt arbejde, og de kan få op til tre fridage med løn til frivilligt arbejde. Med 1500 medarbejdere og ca. 1000 alene i Esbjerg, giver det flere muligheder for at engagere TotalEnergies medarbejdere.

Der har været 44 kursister på verdensarvspartnerkursus, et kursus der løber over 6 år. Det har kørt i 4 år nu og det drøftes hvad man gør, når den første kursusrække udløber. Men uanset hvad, så har partnerne været vilde med kurserne.

Der er partnerdag 8. marts 2023, hvor det skal drøftes hvordan vi dækker partnernes behov samt hvordan partnerprogrammet skal finansieres, nu hvor ProwadLink projektet slutter.

Magasinet har også været drøftet. Magasinet er svært at undvære, men vi har mange på lager, så hvordan får vi dem distribueret?

Der var en kort drøftelse af nye partnere, herunder TotalEnergies, og om hvordan vi inddrager dem i nationalparkens projekter.

- Status på Vadehavets Formidler Forum v/Birgitte Loeff Schmidt

Der havde ikke været møde i styregruppen, men der er kommet penge fra alle fire kommuner, så koordineringsgruppen skal mødes i det nye år og planlægge hvordan samarbejdet fortsætter.

Marco Brodde orienterede om, at på trods af, at der ingen koordinator er i Nationalpark Vadehavet, fornemmer han, at der er fuld tillid til, at samarbejdet fortsætter.

Janne Liburd satte pris på, at der er kommet midler fra alle kommuner.

- Status på kulturudvalget v/Marco Brodde

Udvalget har haft møde for nylig, hvor de har evalueret på ungdomsrevyen. Herudover har de talt om det kommende projekt, hvor unge og ældre taler sammen og videregiver viden og erfaring. Rådet skal gerne pege på medborgere som ved noget om specifikke emner, eller hvis de har oplevet noget særligt. De har talt om landbrug, diger, stormfloder mv.

I projektet Kunst, Kulturarv og Kobbersnepper er bogen omkring Society of Wildlife Artists besøg under produktion og forventes færdig i slutningen af juni. Der planlægges udstillinger to steder ved Vadehavet og et sted øst på i den syddanske region.

- Status på naturudvalget v/Simon Simonsen

Der har været 4 møder i årets løb, sidste møde var 29. november. Udgangspunktet for arbejdet er, at Nationalparkplanen, og de indsats der er nævnt i den, skal realiseres. Udvalget er ved at være godt i mål med det og de har talt om, hvad en kommende plan kan indeholde. Har den siddende bestyrelse ideer til kommende projekter, vil udvalget gerne høre fra dem.

Der arbejdes fortsat med oversigt over værdifuld natur. Der skal i første omgang laves et pilotprojekt for at teste modellen for oversigten. Vores viden er mangelfuld ift. det marine. Thomas Bregnballe har stor viden om sårbare områder ift. fugle og Karsten Laursen og John Frikke har taget bundprøver på vaden i 1980'erne og alle de data vil man gerne have koblet sammen, så man har en dynamisk model, der løbende kan opdateres. John Frikke og Xenia Salomonsen skal arbejde videre med at beskrive et pilotprojekt, eksempelvis i Ho Bugt, når man har de nødvendige data.

Udvalget ser på et fremtidigt projekt med plantning af ålegræs i Vadehavet. Ålegræs er næsten forsvundet og det er problematisk for en række dyr, fisk, arter der lever i ålegræsbiotopen, som i øvrigt også binder store mængder CO₂. Der ses på et projekt med flere pilotområder, f.eks. ved Fanø.

Ole Mouritzen spurgte, om man har undersøgt hvorfor ålegræs er forsvundet. Simon Simonsen forklarede, at der er flere alger i vandet grundet næringsstoffer, ligesom bundtrawl og andre faktorer har også spillet ind.

Preben Friis-Hauge opfordrede til at man kortlægger værdifuld og sårbar natur i nationalparken, da det er vigtigt for den fremtidige proces at man afklarer hvilken geografi der er tale om, så man kan finde fælles fodslag.

Peter Saabye Simonsen forklarede, at man taler om et, populært sagt, grønt kort og et blåt kort. Der er en del viden om naturen på land, mens viden om det der er ude i vandet er mere end sparsomt.

Marco Brodde forklarede, at en hollandsk præsentation på ministerkonferencen havde forklaret, at man skulle se på økosystemet som en helhed, også for at gøre det mere klimarobust. Måske kan man rekvirere materialet.

Ulrik Lorenzen foreslog, at man ser på koblingen mellem ålegræs og spartina i den brede sammenhæng – tør og våd.

Inger Jensen opfordrede til, at forskningsudvalget og naturudvalget arbejder sammen omkring kort og projekter.

- Status på forskningsudvalget v/Inger Jensen

Udvalget har haft møde i september. Thomas Bregnballe, Aarhus Universitet (DCE) og i øvrigt medlem af Nationalparkens råd og Naturudvalg, var inviteret, for at orientere om det nye Center for Vadehavsforskning. Det er Institut for Ecoscience, Aarhus Universitet, der har opfordret til at etablere centret, men der har ikke fulgt penge med. Baggrunden for at oprette det er, at man håber der kommer penge til forskning fra Danmark og trilateralt. Flemming Just har været til møde i Miljøstyrelsen, for at høre om Danmark kan bevilge penge, men dels er der tekniske forhindringer for at Danmark kan overføre penge til en udenlandsk fond, dels er der ingen regering pt. Forskerne er klar, men pengene er der ikke.

Center for vadehavsforskningens hjemmeside har 21 projekter, som Danmark deltager i. Projekterne kan ses på: <https://ecos.au.dk/vadehavet>

Regeringen i Danmark har bevilget 30.000 kr. til at etablere en forskerplatform, som Thomas Bregnballe skal være med til at etablere.

Det blev pointeret, at det er beklageligt, at Danmark ikke kommer med midler, når Holland og Tyskland tilsyneladende har bevilget 14 mio. Euro.

Formanden for Nationalparkens Forskningsudvalg har udarbejdet et notat om placering af testvindmøller ved Vadehavet og har sendt det til Bolig- og planstyrelsen. Forskningsudvalget har endvidere bidraget til Esbjerg Kommunes høringssvar.

Den politiske følgegruppe til RUV har også sendt et høringssvar.

- Status på græsning v/Esther Hoftijzer

Projekterne i Varde Ådal og ved Ho Bugt kører videre og det var fint at besøge Ole Andresen under efterårets ekskursion, hvor man hørte om græsning. Et nyt projekt på 24 ha er på vej i Billum Enge.

Esbjerg Kommune har meldt positivt tilbage i forhold til et samarbejde med græsningsforeningen om nye projekter i marsken.

Der er særlig fokus på Ribemarsken.

Der er skrevet forskellige artikler i avisen, hvor der fortælles om projekterne.

Nofence kører fint videre og i sommer er der gennemført et delprojekt med stribegræsning. Aalborg Universitet bearbejder nu data.

Preben Friis-Hauge fortalte, at Varde Kommune politisk har besluttet, at deres Naturcenter fortsat skal facilitere og hjælpe med at søge støtte mv. Det kræver, at man vil afsætte ressourcer, hvis græsningsprojekter skal lykkes.

- Status på nationalparkskipet v/Preben Friis-Hauge

Preben Friis-Hauge orienterede om, at skibet ligger ved Kammerslusen indtil foråret. Han fremhævede kranen, som har været drøftet mellem de formandsskabet, de skibsfrivillige og sekretariatet samt forskere. Der er mange servicetimer på kranen og forskerne bruger den ikke. Da en forsker har meddelt, at den kun måske skal bruges på et tidspunkt inde i fremtiden, er det besluttet at afmontere kranen og sælge den. De skibsfrivillige er ikke vilde med kranen, som er mere til gene end til gavn. Herudover henviste han til ledelsesorienteringen.

- Status på prædation v/Jan Holm

Det går godt med prædation, der er stor aktivitet både i nord og syd. Jan Holm roste igen Jørn Bøgen, som holder motivationen høj. Det er et godt sammentømret team af engagerede jægere, som taler sammen på kryds og tværs. De er begyndt at tælle vildt med spottere, som gerne skal kunne vise, om der er en effekt på fuglenes ynglesucces.

Jan Holm håber, at projektet fortsætter. Jægere har mange meninger om hvordan man regulerer bedst, men så længe de gør det på de rigtige måder, betyder det ikke så meget.

- Status på det trilaterale samarbejde, WSB, v/Janne Liburd

Der er kommet en årsrapport fra det trilaterale vadehavssekretariat, se:
<https://www.waddensea-worldheritage.org/resources/2022-annual-report>

Der er blandt andet en artikel fra TriWadWalk og man ser mange unge der arbejder med Vadehavet – blandt andet via den tyske ordning FÖJ (frivillige unge i samfundsnyttigt arbejde). På Ministerkonference blev der afholdt en række møder bl.a. i Wadden Sea Boardet. Her enedes man om, at de unge skal høres i forbindelse deklARATIONsteksten, hvor de kan bidrage med input. Der skal også ses på, hvordan de unge i givet fald kan engageres i og omkring Wadden Sea Boardet. Der er klart kommet mere fokus på unge – og de unges syn på biodiversitet og klima i Wadden Sea Boardets arbejde det sidste år. På Ministerkonferencen holdt Thomas Bregnballes studerende en fantastisk tale, som kan ses her: <https://www.instagram.com/tv/Cl8yN6bNOU0/?igshid=MDJmNzVkMjY>

- Status på sundhedsindsatser v/Janne Liburd

Der var intet nyt.

- Status på samarbejdet mellem Danmarks Nationalparker og styrelserne v/Janne Liburd

Formandsforum havde møde i november. Der arbejdes stadig med forslag til hvordan vi kan løse udfordringerne med de minimis reglerne og reglernes benspænd for nationalparkerne mulighed for at lave natur på især private arealer. I Kammeradvokatens oplæg, som er tæt på færdigt, er der fem forslag til hvordan vi kan komme videre, herunder et forslag til hvordan nationalparkerne kan søge EU

Kommissionen om gruppefritagelse. Dette vil dog kræve, at den nye minister vil tage med nationalparkerne til Bruxelles og søge om en fritagelse. Det forventes ikke at selve fritagelsen bliver et problem, men at få ministeren derned kan godt blive vanskeligt, når man ser på hidtidige opbakning til nationalparkerne fra ministeriets side.

Der er kommet et meget fint samarbejde op at stå mellem Nationalparksekretariatene, og Nationalpark Vadehavet var i efteråret vært for den anden samling nationalparkerne imellem. Det er enormt glædeligt at se og opleve den begejstring der er for at mødes.

Beslutning:

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Punkt 7: Nyt fra sekretariatet – Orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Der vil under dette punkt være en orientering fra sekretariatet og der vil være mulighed for at spørge ind til ledelsesorienteringen.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringen til efterretning

Referat:

Der var allerede kvitteret for ledelsesorienteringen, som giver en fin indsigt i hvad der foregår. 2022 har det højeste aktivitetsniveau i sekretariatet, på trods af, at der har manglet en medarbejder en stor del af året.

Herudover orienterede Peter Saabye Simonsen om, at den aftale nationalparken hidtil har haft om vagersætning og den aftale der er om materiel til samme, overgår til kommunerne, men at

Nationalparksekretariatet fortsat vil yde sekretariatsbistand og koordinere en periode endnu. Kommunerne er i dialog med Søfartsstyrelsen om aftalen om afmærkning. Han repeterede lige for bestyrelsen, at grunden til at aftalerne er opsagt er, at nationalparken ikke kan få afklaret det juridiske ansvar i fald der sker uheld med skibe eller besætninger som konsekvens af vagersætningen, f.eks. ved at en vager er væk. Derfor har vi overdraget aftalen til kommunerne.

Derefter nævnte Simon Simonsen, at Nationalparksekretariatet har indkaldt sportsfiskerforeningerne i vadehavsområdet til en gensidig orientering. I forlængelse deraf nævntes også slusernes hindringer i forhold til vandrende fisk og der var en kort drøftelse af Kystdirektoratets rolle i forhold til tilladelser, og udfordringer med slusedriften, hvor et regulativ fra 1924 bremser udviklingen. Peter Saabye Simonsen nævnte, at han havde aftalt med Kystdirektoratet, at han og Kystdirektoratet indkalder Sportsfiskerforbundet, DTU Aqua samt Dansk Center for Lystfiskerturisme til en dialog om sluserne og deres hindring af vandrende fisk. Kresten Hansen opfordrede til, at digelagene kommer med i samarbejdet, da de står for den almindelige drift. Det blev noteret. Endelig nævnte Janne Liburd, at Kystdirektoratet nu er indlejret i Naturstyrelsen og at Kystdirektoratet også får en rolle i Wadden Sea Boardet.

Punkt 8: Året der gik – Orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd gennemgår kort året der gik, herunder også de 8 år som formand. Emnet uddybes på fællesmødet.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at hun ville fremlægge sin årsberetning på fællesmødet. Men hun ville gerne fortælle, at hun var stolt over, at vi har så

velfungerende et sekretariat under Peter Saabye Simonsens ledelse. Hun er stolt over den omfangsrige projektportefølje, hvor der leveres til tiden, så vidt muligt. Hun er stolt over samarbejdet med bestyrelsen og hun har altid glædet sig til møderne. Hun er stolt af samarbejdet med rådet, den konstruktive tone og det gode selskab. Det er altid med et stort smil på læben, at hun tager til møder og hun får læring med hjem. Hun er stolt af de mange partnere, også kommunerne. Da vi deltog i ministerkonferencen var det den største danske delegation der har været afsted til en ministerkonference til dato og det blev bemærket.

Det at være vært for de marine verdensarvssteders kongres i 2023 glæder hun sig over, så vi kan vise Nationalparken frem. Her vil især klima stå højt på dagsordenen.

Janne Liburd sluttede af med at opfordre til, at den nye bestyrelse fortsat arbejder for at verdensarven skrives ind i Nationalpark Vadehavets bekendtgørelse.

Punkt 9: Eventuelt og meddelelser (5 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har her mulighed for at komme med meddelelser mv.

Referat:

Preben Friis-Hauge takkede bestyrelsen for godt samarbejde.

Peter Saabye Simonsen kvitterede for formandsskabets pæne ord og nævnte blandt andet , at det er en fornøjelse at arbejde for bestyrelsen, hvor en god tone, ordentlighed og fokus på samarbejdet gør tingene meget lettere som sekretariat.

Janne Liburd takkede for et godt møde, hvorefter bestyrelsen gik videre til fællesmøde med rådet.